

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSEBELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 12

18 TEMMUZ 1949

SAYI 547

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE
DAİRESİ

Sayı: 2-601/8

2553

2/VII/1949

ÖZET:

1949 güz dönemi imtihanları h.

- 1 — Orta Öğretim okullarıyla meslek ve teknik okullarında 1949 güz dönemi imtihanlarının hangi tarihlerde yapılacağı ve yeni ders yılına hangi tarihte başlanacağı aşağıdaki cetvellerde gösterilmiştir.
- 2 — İlk okulların bütünleme imtihanları ile derse başlama tarihleri, usulüne göre, illerin ilk öğretim kurullarınca ve 4274 sayılı kanun gereğince belirtilecektir.
- 3 — İmtihanların yapılışı ve imtihan komisyonlarının kuruluşu hususunda Tebliğler Dergisinin 22 inci sayısında 1019 sıra numarasıyla çıkan genelgeye göre davranılacaktır.

H. K.

Millî Eğitim Bakanı y.
Mesleki ve Teknik
Öğretim Müsteşarı
R. Uzel

1949 Güz Dönemi imtihanları I. ORTA ÖĞRETİM OKULLARI

G Ü N L E R	Orta okul ve liselerle öğretmen okullarının 1 ve 2 nci sınıfları	Orta okul 3	Lise 3	Öğretmen okulu 3
22 ağustos pazartesi	Bütünleme imtihanlarına ve yeni öğrenci yazımına başlanması		Bitirme imtihanlarının başlaması	Bütünleme imtihanlarının başlaması
29 ağustos pazartesi		Bütünleme imtihanlarının sonu		
3 eylül cumartesi		Devlet orta okul imtihanlarının başlaması 1) Matematik «yazılı»		
5 eylül Pazartesi		2) Tabiat bilgisi «yazılı»		Bitirme imtihanlarının başlaması
7 eylül çarşamba		3) Türkçe «yazılı»	Bitirme imtihanlarının sonu	
15 eylül perşembe			Devlet olgunluk imtihanları Ed. kolu Fen kolu Klâsik kol 1) Türkçe Komp. 1) Türkçe Komp. 1) Türkçe Komp.	
17 eylül cumartesi			2) Türkçe 2) Matematik 2) Latince	
19 eylül pazartesi			3) Felsefe veya tarih 3) Tabiat bilgisi veya Fizik 3) Edebiyat veya Tarih	
21 eylül çarşamba	Bütünleme imtihanlarının sonu	Devlet orta okul imtihanlarının sonu	4) Tabiat B. veya Matematik 4) Felsefe veya Tarih 4) Tabiat B. veya Matematik	Bitirme imtihanlarının sonu
24 eylül cumartesi			Yeni öğrenci yazımına son verilmesi	
26 eylül pazartesi			Derslerin başlaması	
7 ekim cuma			Lise ve orta okullara alınacak parasız yatılı öğrencilerin Türkçe imtihanları	
8 ekim cumartesi			Matematik	

II. ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM OKULLARI

A — Yapı Kalfası Okulları

G Ü N L E R	1949 - 1950 Öğretim yılı	1948 - 1949 Öğretim yılı
1 ağustos pazartesi	Yeni öğrenci yazımının başlaması	
10 ağustos çarşamba		Bütünleme imtihanlarının başlaması
13 ağustos cumartesi		Bütünleme imtihanlarının sonu
15 ağustos pazartesi		Bitirme imtihanlarının başlaması
31 ağustos çarşamba	Yeni öğrenci yazımına son verilmesi	Bitirme imtihanlarının sonu
1 eylül perşembe	Yeni öğretim yılının başlaması	

B — Erkek Sanat Enstitüleri ve Erkek Orta Sanat Okulları

G Ü N L E R	1949 - 1950 Öğretim yılındaki sınıflar						1948 - 1949 Öğretim yılındaki sınıflar					
	I	II	IV	III	V	V. Özel	I	II	IV, IV Özel	Bitirmeye giren sınıflar		
										III	V	V. Özel
22 ağustos pazartesi	Yeni öğrenci yazımının başlaması						Bütünleme imtihanlarının başlaması					
29 ağustos pazartesi							Bütünleme imtihanlarının sonu					
1 eylül perşembe	Günde 8 saat olarak pratik öğretimin başlaması						Bitirme imtihanlarının başlaması					
5 eylül pazartesi							Aritmetik ve Cebir					
6 eylül salı							Türkçe					
12 eylül pazartesi							Yurtbilgi					
13 eylül salı							Genel Teknoloji (Marangozlar için) Uygulanmış Mekanik (Diğer bütün şubeler için)					
20 eylül salı							Bitirme imtihanlarının sonu					
26 eylül pazartesi	Öğrenci yazımının sona ermesi, atelye ve derslerle birlikte yeni öğretim yılının başlaması											

**C — Yapı Enstitüleri ve Orta Yapı Okulları
(A Grubu)**

G Ü N L E R	1949 - 1950 Öğretim yılındaki sınıflar							1948 - 1949 Öğretim yılındaki sınıflar				
	I	II	III	IV	IV Özel	V	V. Özel	I	II	IV., IV Özel	III	V., V. Özel
1 ağustos pazartesi	Yeni öğrenci yazımının başlaması											
10 ağustos çarşam								Bütünleme imtihanlarının başlaması				
13 ağustos cuma								Bütünleme imtihanlarının sona ermesi				
15 ağustos pazartesi								Bitirme imtihanlarının başlaması				
17 ağustos çarşam.											Matematik	
19 ağustos cuma												Türkçe
22 ağustos pazartesi											Yurtbilgisi	
23 ağustos salı												Teknoloji
31 ağustos çarşam	Yeni öğrenci yazımına son verilmesi										Bitirme imtihanlarının sonu	
1 eylül perşembe	Atelye ve derslerle birlikte yeni öğretim yılının başlaması											

**Ç — Orta Yapı Okullarıyla Yapı Enstitüleri
haziran dönemi imtihan çizelgesi
(B Grubu)**

G Ü N L E R	1949 - 1950 Öğretim yılındaki sınıflar							1948 - 1949 Öğretim yılındaki sınıflar					
	I	II	III	IV	Özel IV	V	Özel V	I	II	IV., Özel IV	III	V., Özel V	
10 haziran cuma									Bütünleme imtihanlarının başlaması				
14 haziran salı									Bütünleme imtihanlarının sonu				
15 haziran çarşamba												Bitirme imtihanlarının başlaması	
20 haziran pazartesi												Matematik	
27 haziran pazartesi													Yurtbilgisi
29 haziran çarşamba										Pratik öğretimin sonu, atelye öğretmenleri toplantısı, sınıf geçme durumunun tesbiti			
30 haziran perşembe										Atelye sınıf geçme sonuçlarının ilânı ve araverme		Bitirme imtihanlarının sonu	
1 ağustos pazartesi	Yeni öğrenci yazımının başlaması												
31 ağustos çarşam.	Yeni öğrenci yazımının sona ermesi												
1 eylül perşembe	Atelye ve derslerle birlikte yeni öğretim yılının başlaması							Bütünleme imtihanlarının başlaması					
5 eylül pazartesi								Bütünleme imtihanlarının sonu					

D — Kimya Sanatları Enstitüsü

G Ü N L E R	II	III	IV	V
22 ağustos pazartesi	Bütünleme imtihanlarının başlaması			
27 ağustos cumartesi	Bütünleme imtihanlarının sonu			
1 eylül perşembe	Laboratuvar ve atelye çalışmalarının başlaması			
26 eylül pazartesi	Derslerin başlaması			

E — Pratik Sanat Okulları

G Ü N L E R	1949 — 1950 öğretim yılındaki sınıflar				
	I	II	III	IV	V
22 ağustos pazartesi	Yeni öğrenci yazımının başlaması				
1 eylül perşembe	Yeni öğretim yılının başlaması				
26 eylül pazartesi	Yeni öğretim yılının başlaması				

F — Akşam Erkek Sanat Okulları

G Ü N L E R	Bitirme imtihanına bağlı olmıyan sınıflar	Bitirme imtihanına bağlı sınıflar
22 ağustos pazartesi	Yeni öğrenci yazımının başlaması	
1 eylül perşembe	Bütünleme imtihanlarının başlaması	
8 eylül perşembe	Bütünleme imtihanlarının sonu	
9 eylül cuma		Bitirme imtihanlarının başlaması
19 eylül pazartesi		Bitirme imtihanlarının sonu
24 eylül cumartesi	Yeni öğrenci yazımının sonu	
26 eylül pazartesi	Yeni öğretim yılının başlaması	

III. TİCARET ÖĞRETİM OKULLARI

G Ü N L E R	Ticaret Liseleri ve Orta Ticaret Okullarının I. II nci sınıflarıyla Akşam Ticare Okul- ları I inci sınıfları	Orta Ticaret Okullarıyla Akşam Ticaret Okulları son sınıfları	Ticaret Liseleri son sınıfları
22 ağustos pazartesi	Yeni öğrenci yazımının ve bütünleme imtihanlarının başlaması		Bitirme imtihanlarının başlaması
7 eylül çarşamba		Bütünleme imtihanlarının sonu	
9 eylül cuma		Bitirme imtihanlarının başlaması	
12 eylül pazartesi	Bütünleme imtihanlarının sonu		
24 eylül cumartesi		Bitirme imtihanlarının sonu	
26 eylül pazartesi	Öğretimin başlaması		

IV. — KIZ TEKNİK ÖĞRETİM OKULLARI

G Ü N L E R	Erkek Orta Terzilik Okulunun I. II nci sınıflarıyla tam kuruluşlu kız enstitülerinin esas I. II. III. IV., özel IV üncü sınıfları	Erkek Orta Terzilik Okulunun III. ve IV üncü sınıflarıyla kız enstitülerinin esas ve özel V inci sınıfları	Son sınıfları açılmış kız enstitülerinin I. II. III. IV. ve özel IV üncü sınıfları	Akşam kız sanat okullarıyla akşam erkek terzilik okulları	Kız Teknik Öğretmen Okulu
22 ağustos pazartesi (sabah)	Yeni öğrenci yazımına başlanması				
29 ağustos pazartesi (sabah)	Bütünleme imtihanlarının başlaması				Bütünleme ve bitirme imtihanlarıyla Kız Teknik Öğretmen Okuluna alınacak öğrencilere ait müsabaka imtihanı iş ve kâğıtlarının incelenmesine başlanması
6 eylül salı (akşam)		Bütünleme imtihanlarının sonu			
7 eylül çarşamba (sabah)		Genel derslerin, bitirme imtihanlarının başlaması			Kız Teknik Öğretmen Okuluna alınacak öğrencilere ait imtihan işlerinin ve kâğıtlarının incelenmesinin bitmesi
14 eylül çarşamba (akşam)		Genel derslerin, bitirme imtihanlarının sonu			Bitirme imtihanlarının sonu
15 eylül perşembe (sabah)		Pratik ve mesleki derslerin bitirme imtihanlarının başlaması	Bütün şubelerde bütünleme imtihanlarının başlaması	Bütünleme ve bitirme imtihanlarının başlaması	
22 eylül perşembe (akşam)	Bütünleme imtihanlarının sonu	Pratik ve mesleki derslerin bitirme imtihanlarının sonu	Bütün şubelerde bütünleme imtihanlarının sonu	Bütünleme ve bitirme imtihanlarının sonu	Bütünleme imtihanlarının sonu
24 eylül cumartesi (sabah)	Yeni öğretim yılı hakkında görüşülmek ve kararlar alınmak üzere okul müdürlerinin başkanlığı altında bütün öğretmenlerin toplantısı				
26 eylül pazartesi (sabah)	Öğretimin başlaması				

1 — Kız Teknik Öğretmen Okulu ile bütün sınıfları açılmış olan kız enstitüleri ve katma akşam kız sanat okulları ve Erkek Orta Terzilik Okulu Öğretmenleri 28 Ağustos akşamı.

2 — Esas ve özel son sınıfları henüz açılmamış olan kız enstitüleri, yalnız özel son sınıfları açılmış fakat esas son sınıfları henüz açılmamış olan kız enstitüleri, bağımsız akşam kız sanat okulları ve akşam erkek terzilik okulu öğretmenleri 14 Eylül akşamı görevleri başında bulunacaklardır

TALİM VE TERBİYE 24/VI/1949
DAİRESİ
Sayı: 2-568/6
2554

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 10 aralık 1948 tarih ve 217 (III) sayılı kararıyla kabul edilen "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi" ve bu beyanname ile ilgili olarak verilen Bakanlar Kurulu kararı aşağıda yayımlanmıştır.

"İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi"nin ilk okulların son sınıflarında sınıf öğretmenleri, orta dereceli okullarda Yurt Bilgisi ve Toplum Bilim öğretmenleri, yüksek okullarda da ilgili öğretmenler tarafından öğrencilere incelenilerek ve yorumlanarak okutulmasını önemle rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı
Tahsin Banguoğlu

K. Y.

3
Karar sayısı: 9119

Bakanlar Kurulu Kararı

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 10/12/1948 tarihli ve 217 (III) sayılı kararıyla kabul edilen ilâhî "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi"nin Resmî Gazete ile yayımlanması ve yayından sonra okullarda ve diğer eğitim müesseselerinde okutulması ve yorumlanması ve bu beyanname hakkında radyo ve gazetelerde münasip neşriyatta bulunulması, Dışişleri Bakanlığının 28/3/1949 tarihli ve 36084/122 sayılı yazısı üzerine Bakanlar Kurulunun 6/4/1949 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır. 6/4/1949

CUMHUR BAŞKANI
İSMET İNÖNÜ

Başbakan Devlet Bakanı Devlet Bakanı
Başbakan yardımcısı N. Sumer
Ş. Günaltay N. Erim

Adalet Bakanı Millî Savunma Bakanı
F. Sirmen H. Çakır

İçişleri Bakanı Dışişleri Bakanı V. Maliye Bakanı
E. Erişirgil N. Sumer I. R. Aksal

M. Eğ. Bakanı Bayındırlık B. Eko. ve T. B.
T. Banguoğlu Ş. Adalan C. S. Barlas

Sağ. ve So. Y. B. G. ve Tekel B. Tarım B.
Dr. K. Bayazit Dr. F. Ş. Bürge C. Oral

Ulaştırma Bakanı Çalışma Bakanı
Dr. K. Satır R. Ş. Siner

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ
ÖNSÖZ

İnsanlık ailesinin bütün üyelerinde bulunan haysiyetin ve bunların eşit ve devir kabul etmez haklarının tanınması hususunun, hürriyetin, adaletin ve dünya barışının temeli olmasına,

İnsan haklarının tanınmaması ve hor görülmesinin insanlık vicdanını isyana sevkeden vahşiliklere sebebiyet vermesine, dehşetten ve yoksulluktan kurtulmuş insanların içinde söz ve inanma hürriyet-

lerine sahip olacakları bir dünyanın kurulması en yüksek amaçları o'arak ilân edilmiş bulunmasına,

İnsanın istibdat ve baskıya karşı son çare olarak ayaklanmaya mecbur kalmaması için insan haklarının bir hukuk rejimi ile korunması esassal bir zaruret olmasına,

Birleşmiş Milletler halklarının, Andlaşmada, insanın ana haklarına, insan şahsının haysiyet ve değerine, erkek ve kadınların eşitliğine olan imanlarını bir kere daha ilân etmiş olmalarına ve sosyal ilerle- meği kolaylaştırmaya, daha geniş bir hürriyet içeri- sinden daha iyi hayat şartları kurmaya karar verdikle- rini beyan etmiş bulunmalarına,

Üye Devletlerin, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı ile işbirliği ederek insan haklarına ve ana hürriyetle- rine bütün dünyaca gerçekten saygı gösterilmesinin teminini taahhüt etmiş olmalarına,

Bu haklar ve hürriyetlerin herkesçe aynı şekil- de anlaşılmasının yukardaki taahhüdün yerine getiril- mesi için son derecede önemli bulunmasına göre;

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu,

İnsanlık topluluğunun bütün fertleriyle uzuvları- nın bu beyannamesi daima gözönünde tutarak öğre- tim ve eğitim yoluyla bu haklar ve hürriyetlere say- gıyı geliştirmeye, gittikçe artan milli ve milletlerarası tedbirlerle gerek bizzat Üye Devletler ahalisi gerekse bu Devletlerin idaresi altındaki ülkeler ahalisi ara- sında bu hakların dünyaca fiilen tanınmasını ve tatbik edilmesini sağlamağa gayret etmeleri için işbu İnsan Hakları Evrensel Beyannamesini ilân eder.

Madde 1 — Bütün insanlar hür, haysiyet ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler ve birbirlerine karşı kardeşlik zihniyeti ile hareket etmelidirler.

Madde 2 — 1 - Herkes, ırk, renk, cins, dil, din, siyasi veya diğer herhangi bir akide, milli veya içtimai menşee, servet, doğuş veya herhangi diğer bir fark gö- zetilmeksizin işbu beyannamede ilân olunan tekâmül haklardan ve bütün hürriyetlerinden istifade edebilir.

2 - Bundan başka, bağımsız memleket uyruğu olsun, vesayet altında bulunan, gayrimuhtar veya sair bir egemenlik kayıtlanmasına tâbi ülke uyruğu olsun, bir şahıs hakkında, uyruğu bulunduğu memleket veya ülkenin siyasi, hukuki veya milletlerarası statüsü ba- kımından hiçbir ayrılık gözetilmeyecektir.

Madde 3 — Yaşamak, hürriyet ve kişi emniyeti her ferдин hakkıdır.

Madde 4 — Hiç kimse kölelik veya kulluk al- tında bulundurulamaz; kölelik ve köle ticareti her türlü şekliyle yasaktır.

Madde 5 — Hiç kimse işkenceye, zalimane, gayrimanşani, haysiyet kırıcı cezalara veya muamelelere tabi tutulamaz.

Madde 6 — Herkes her nerede olursa olsun hukuk kişiliğinin tanınması hakkını haizdir.

Madde 7 — Kanun önünde herkes eşittir ve farksız olarak kanunun eşit korunmasından istifade hakkını haizdir. Herkesin işbu beyannameye aykırı her türlü ayırdedici muameleye karşı ve böyle bir ayırdedici muamele için yapılacak her türlü kısırtı- maya karşı eşit korunma hakkı vardır.

Madde 8 — Her şahsın kendisine Anayasa veya kanun ile tanınan ana haklara aykırı muamelelere karşı fiili netice verecek şekilde milli mahkemelere müracaat hakkı vardır.

Madde 9 — Hiç kimse keyfi olarak tutulamaz, alıkonulamaz veya sürülemez.

Madde 10 — Herkes, haklarının, vecibelerinin veya kendisine karşı cezai mahiyette herhangi bir isnadın tesbitinde, tam bir eşitlik, dâvasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından nasafetle ve açık olarak görülmesi hakkına sahiptir.

Madde 11 — 1 - Bir suç işlemekten şüpheli her- kes, savunması için kendisine gerekli bütün tertibatın sağlanmış bulunduğu açık bir yargılanma ile kanunen suçlu olduğu tesbit edilmedikçe mâsum sayılır.

2 - Hiç kimse, işlendikleri sırada millî veya milletlerarası hukuka göre suç teşkil etmeyen fiiller- den veya ihmallerden ötürü mahkûm edilemez. Bunun gibi, suçun işlendiği sırada uygulanan cezadan daha şiddetli bir ceza verilemez.

Madde 12 — Hiç kimse özel hayatı, ailesi, mes- keni veya yazışması hususlarında keyfi karışıklamalara, şeref ve şöhretine karşı tecavüzlere mâruz kalmaz. Herkesin bu karışma ve tecavüzlere karşı kanun ile korunmağa hakkı vardır.

Madde 13 — 1 - Herkes herhangi bir Devletin arazisi dâhilinde serbestçe seyrüsefer ve ikamet ey-lemek hakkını haizdir.

2 - Herkes, kendi memleketi de dâhil olduğu halde, herhangi bir memleketi terketmek ve memle- ketine tekrar dönmek hakkını haizdir.

Madde 14 — 1 - Herkes zulüm karşısında başka memleketlere iltica etmek ve bu memleketler tara- fından mülteci muamelesi görmek hakkını haizdir.

2 - Bu hak, âdi bir cürme veya Birleşmiş Mil- letler prensip ve amaçlarına aykırı faaliyetlere gerçek- ten müstenit kovuşturmalarda halinde ileri sürülemez.

Madde 15 — 1 - Her ferдин bir vatandaşlığa hakkı vardır.

2 - Hiç kimse keyfi olarak vatandaşlığından mahrum edilemez.

Madde 16 — 1 - Evlilik çağına varan her erkek ve kadın, ırk, vatandaşlık veya din bakımlarından hiç bir takyidata tabi olmaksızın evlenmek ve aile kur- mak hakkını haizdir.

2 - Evlenme akdi ancak müstakbel eşlerin ser- best ve tam rızasıyla yapılır.

3 - Aile, cemiyetin tabii ve temel unsurudur; cemiyet ve Devlet tarafından korunmak hakkını ha- izdir.

Madde 17 — 1 - Her şahıs tek başına veya baş- kalariyle birlikte mal ve mülk sahibi olmak hakkını haizdir.

2 - Hiç kimse keyfi olarak mal ve mülkünden mahrum edilemez.

Madde 18 Her şahsın fikir, vicdan ve din hür- riyetine hakkı vardır; bu hak, din veya kanaat değış- tirmek hürriyetini, dinini veya kanaatini tek başına veya topluca, açık olarak veya özel surette, öğretimi, tatbikat, ibadet ve âyinlerle izhar etmek hürriyetini gerektirir.

Madde 19 — Her ferдин fikir ve ifade hürriye- tine hakkı vardır. Bu hak fikirlerinden ötürü rahatsız edilmemek, memleket sınırları mevzuubahis olmak- sızın malûmat ve fikirleri her vasıta ile aramak, elde etmek ve yaymak hakkını gerektirir.

Madde 20 — 1 - Her şahıs muslihane toplanma ve dernek kurma ve derneğe katılma serbestisine maliktir.

2 - Hiç kimse bir derneğe mensup olmağa zorlanamaz.

Madde 21 — 1 - Her şahıs, doğrudan doğruya veya serbestçe seçilmiş temsilciler vasıtasıyla, memleketinin kamu işleri yönetimine katılmak hakkını haizdir.

2 - Her şahıs memleketinin kamu hizmetlerinden eşitlik te faydalanmak hakkını haizdir.

3 - Halkın iradesi hükümet otoritesinin esastır; irade, gizli şekilde veya serbestliği sağlayacak muadil bir usul ile cereyan edecek genel ve eşit oy verme yoluyla yapılacak olan devri ve dürüst seçimlerde ifade edilir.

Madde 22 — Her şahsın, cemiyetin bir üyesi olmak itibarıyla, sosyal güvenliğe hakkı vardır; haysiyeti için ve şahsiyetinin serbestçe gelişmesi için zaruri olan ekonomik, sosyal ve kültürel hakların millî gayret ve Milletlerarası işbirliği yoluyla ve her Devletin teşkilâtı ve kaynaklarıyla mütenasip olarak gerçekleştirilmesine hakkı vardır.

Madde 23 — 1 - Her şahsın çalışmaya, işini serbestçe seçmeye, adil ve elverişli çalışma şartlarına ve işsizlikten korunmaya hakkı vardır.

2 - Herkesin, hiçbir fark gözetilmeksizin, eşit çalışma karşılığında eşit ücrete hakkı vardır.

3 — Çalışan her kimsenin kendisine ve ailesine insanlık haysiyetine uygun bir yaşayış sağlayan ve gerekirse her türlü sosyal koruma vasıtalarıyla de amamlanan adil ve elverişli bir ücrete hakkı vardır.

4 - Herkesin, menfaatlerinin korunması için sendikalar kurmaya ve bunlara katılmaya hakkı vardır.

Madde 24 — Her şahsın dinlenmeye, eğlenmeye, bilhassa çalışma müddetinin mâkul surette tahdine ve muayyen devrelerde ücretli tatillere hakkı vardır.

Madde 25 — 1 - Her şahsın, gerek kendisi gerekse ailesi için, yiyecek, giyim, mesken, tıbbî bakım, gerekli sosyal hizmetler dâhil olmak üzere sağlığı ve refahını temin edecek uygun bir hayat seviyesine ve işsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, ihtiyarlık veya geçim imkânlarından iradesi dışında mahrum bırakacak diğer hallerde güvenliğe hakkı vardır.

2 - Analık ve çocukluk özel ihtimam ve yardım görmek hakkını haizdir. Bütün çocuklar, evlilik içinde veya dışında doğsunlar, aynı sosyal korunmadan faydalanırlar.

Madde 26 — 1 - Her şahsın eğitime hakkı vardır. Eğitim parasızdır, hiç olmazsa ilk ve temel eğitim safhalarında böyle olmalıdır. İlk eğitim mecburidir. Teknik ve meslekî öğretimden herkes istifade edebilmelidir. Yüksek öğretim liyakatlerine göre herkese tam eşitlikte açık olmalıdır.

2 - Eğitim insan şahsiyetinin, tam gelişmesini ve insan haklarıyla ana hürriyetlere saygının kuvvetlenmesini istihdaf etmelidir. Bütün milletler, ırk ve din gurupları arasında anlayış, hoşgörülük ve dostluğu teşvik etmeli ve Birleşmiş Milletlerin barışın idamesi yolundaki çalışmalarını geliştirmelidir.

3 — Ana baba, çocuklarına verilecek eğitim nevini tercihan seçmek hakkını haizdir.

Madde 27 — 1 - Herkes, topluluğun kültürel faaliyetine serbestçe katılmak, güzel sanatları tatmak, ilim sahasındaki ilerleyişe iştirak etmek ve bundan faydalanmak hakkını haizdir.

2 - Herkes, sahibi bulunduğu her türlü ilim, edebiyat veya sanat eserlerinden mütevellit mânevi ve maddi menfaatlerin korunmasına hakkı vardır.

Madde 28 — Her kesin, işbu beyannamede derpiş edilen hak ve hürriyetlerin tam tatbikını sağlayacak bir sosyal ve milletlerarası nizama hakkı vardır.

Madde 29 — 1 - Her şahsın, şahsiyetinin serbest ve tam gelişmesi ancak içinde yaşamasıyla mümkün olan topluluğa karşı vecibeleri vardır.

2 - Herkes, haklarını kullanmak ve hürriyetlerinden istifade etmek hususunda, ancak kanun ile sırf başkalarının hak hürriyetlerinin tanınmasını bir cemiyette ahlak, nizam ve genel refahın muhik icaplarını karşılamak için, tesbit edilmiş kayıtlara tabidir.

3 - Bu hak ve hürriyetler hiçbir veçhile Birleşmiş Milletlerin amaç ve prensiplerine aykırı olarak kullanılmaz.

Madde 30 — İşbu Beyannamenin hiçbir hükmü içinde ilân olunan hak ve hürriyetlerin bir Devlet, zümre veya fert tarafından yok edilmesini güden bir faaliyete girişmeye veya bilfiil bunu işlemeye her hangi bir hak gerektirir mahiyette yorumlanamaz.

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Sayı: 2-616/9

2555

Bazı okul müdürlerinin, belli zamanlarda Bakanlıktan gönderilen mum mühürlü ve "Gizli - Zata Mahsustur" işaretli zarfları, imtihanların başlayacağı güne kadar açmamaları yüzünden vakit vakit, karşılanması gayet güç durumlar meydana gelmektedir. Bu gibi aksaklıkların vukuunu önlemek üzere, mum mühürlü zarfı, usulüne uygun olarak posta idaresinden teslim alan müdürlerin, bu zarfı hemen açıp, içinden çıkacak notta da açıklandığı gibi, soruları ihtiva eden ve arkalarına Talim ve Terbiye Dairesi Başkanlığına mahsus üçer kırmızı mühür pulu yapıştırılı olan küçük zarfları birer birer tetkik ettikten sonra, tereddüt ve şüphe edilecek bir tegayyür vukua gelmemiş olduğuna kanaat getirdikleri takdirde keyfiyeti, "Soru zarfları sağiam olarak alınmıştır" kaydıyla; şayet soru zarflarında arıza görüyorsa durumu, mum mühürlü zarfta şüphe edilecek bir cihet olup olmadığının da tasrih eylemek suretiyle telle Talim ve Terbiye Dairesine bildirmelerinin usul ittihazını önemle rica ederim.

H. Z.

Millî Eğitim Bakanı
Tahsin Banguoğlu

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Sayı: 2-628/10

2556

Millî Eğitim Bakanlığı merkez kuruluş ve görevleri hakkındaki 2287 sayılı kanunun 5 inci maddesi gereğince üç yılda bir toplanan "Millî Eğitim Şurası" dördüncü defa olarak yakında Ankara'da Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde toplanacaktır.

Şûranın gündemindeki meseleler şunlardır:

1 — 1948-49 ders yılından itibaren uygulanmaya başlanan ilkökul programının incelenmesi,

2 — Yeni ortaokul programı projesinin incelenmesi,

3 — Lise ders konularının dört yıllık teşkilâta göre tesbiti,

4 — Ortaokullara ve liselere öğretmen yetiştiren Eğitim Enstitüleri ve Yüksek Öğretmen Okulu teşkilâtının ihtiyaçlara göre düzenlenmesi,

5 — Eğitim ve öğretimde dayanan demokratik esasların gözden geçirilmesi,

4926 sayılı kanunla kuruluşu bugünkü Millî Eğitim teşkilâtımıza göre düzenlenmiş olan Millî Eğitim Şûrasında bulunacaklar hakkında gerekli tebliğler ilgililere ayrıca yapılacağı gibi toplantı tarihi de ayrıca ilân edilecektir.

H. Z.

Millî Eğitim Bakanı y.
Mesleki ve Teknik
Öğretim Müsteşarı
R. Uzel

ÖZEL KALEM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 70/210-26

2557

Millî Eğitim Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilâtında işlerin çabuk yürütülmesi için telefonda da faydalanılması uygun görülmüştür:

1 — Merkez Teşkilâtına bağlı daireler, kendi aralarında yazışma konusu olan işlerden önemli ve acele olanlarının inceleme ve işlem sonuçlarını birbirlerine önce telefonla duyuracaklar, sonra da resmî yazı ile teyit edeceklerdir. İşler bir taraftan telefonla alınacak ve muameleli evrakına bağlanacak notlara göre yürütülmekle beraber öte yandan aynı bilgiye ait olup sonradan alınacak resmî yazının ilgili dosyasına konulması takip olunacaktır.

2 — Taşra Teşkilâtına yapılacak tebliğlerden önemli ve acele olanları önce telefonla mahalline dikte ettirilecek, sonra postaya verilecektir.

3 — Taşra Teşkilâtından Bakanlığa gönderilecek yazılardan önemli ve acele olanlar önce telefonla Merkezde ilgili Dairesine not ettirilecek, sonra postaya verilecektir.

4 — Telefon muhaberesiyle yürütülecek işlerde herhangi bir yanlışlığa meydan verilmemesi için notların kısa ve öz olarak itina ile evvelden hazırlanmasına ve not kâğıdının altına kim tarafından verildiğinin ve kim tarafından alındığının yazılmasına dikkat olunacaktır.

Gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı
Dr. Tahsin Banguoğlu

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 82/10234

2558

ÖZET:

"Doğu" adlı dergi h.

Zonguldak'da A. Karaoğuz tarafından yayımlanan "Doğu" adlı derginin 46-75 inci sayıları Talim ve Terbiye Dairesince incelenmiş, bu derginin İlk-Okul Öğretmenleriyle okullar için faydalı görüldüğü anlaşılmıştır.

A. Karaoğuz "Doğu Dergisi sahibi" Meşrutiyet Uramı Gazi Anayolu 127-Zonguldak-adresinden yıllık aboneli 500 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu derginin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.

Mesleki ve Teknik

Öğretim Müsteşarı

R. Uzel

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 82/10235

2559

ÖZET:

"Cisimlerin dayanımı" adlı eser h.

Konya Erkek Sanat Enstitüsü Öğretmeni ve Makine Mühendisi Ahmet Numan Öz tarafından yazılarak Konya'da yeni kitap ve basımevi tarafından yayımlanan "Cisimlerin dayanımı" adlı eser sanat enstitüleri için faydalı görülmüştür.

"Yeni Kitap ve Basımevi - Konya" adresinden 100 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.

Mesleki ve Teknik

Öğretim Müsteşarı

R. Uzel

K. S.

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ

18/VI/1949

YAPI SANDIĞI

Sayı: 4/5080

2560

ÖZET:

Millî Eğitim Müdür ve Millî Eğitim Müdürlüğünde çalışan memurların ortak payları h.

Adres: Posta Kutusu: 152
Telgraf adresi: İlksan
Telefon: 13726

ANKARA

MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİNE

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ YAPI SANDIĞI MÜDÜRLÜĞÜNE

(Millî Eğitim Müdürlüklerinde çalışan ve genel bütçeden aylık alan memurlarla Millî Eğitim Müdürlerinin, sırf ilköğretim işleriyle meşgul olmamaları bakımından 4357 sayılı kanunun 12 inci maddesi muvacehesindeki durumları incelenmiş, sözü geçen memurlar fi hakika yalnız ilköğretim işleriyle meşgul olmamakla beraber kanunun tarifi ve hile ilköğretim teşkilatında vazife görmekle bulunduklarından Sandık ortaklığından istisna edilerek birikmiş paralarının iadesine imkân görülmemiştir.)

Buna göre işlem yapılmasını rica ederim.)

Millî Eğitim Bakanı y.

Y. Kâzım Köni

Millî Eğitim Müdürlüğüyle genel bütçeden aylık almak suretiyle Millî Eğitim Müdürlüklerinde çalışan memurların Yapı Sandığı ortaklıkları hakkında Bakanlıktan alınan 7/mayıs/1949 tarih ve 9050 sayılı yazının bir örneği yukarıya çıkarılmıştır.

Keyfiyetin ilgililere duyurulmasını ve gereğinin yapılmasını saygılarımla rica ederim.

İlkokul Öğretmenleri Yapı

Sandığı Müdürü

Halit Ziya Kalkancı

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

30/VI/1949

Sayı: 82/9930

2561

ÖZET:

İlk ve ortaokul coğrafya duvar hartaları h.

Gazi Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Faik Reşit Unat tarafından hazırlanarak, İstanbul'da Kanaat Kitabevi tarafından yayımlanan aşağıda isimleri ve ölçekleri yazılı dört coğrafya duvar hartasının ilk ve ortaokulların coğrafya öğretiminde ders aracı vasfında bulundukları anlaşılmıştır.

"Kanaat Kitabevi Ankara Caddesi No. 133" adresinden 500'er kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu hartaların ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.

K. S.

Müsteşar

B. Kadırgan

1) Asya doğal hartası	1:10.000.000
2) Okyanusya doğal ve siyasal hartası	1:10.000.000
3) Avrupa doğal hartası	1:5.000.000
4) Dünya hartası, siyasal	1:32.000.000

DÜZELTME:

3/mayıs/1949 tarih ve 537 sayılı Tebliğler Dergisinin 220 nci sahifesinin birinci sütununda basılan 30.6.1938 tarihli "Diploma ve defterleri" hakkındaki Orta Öğretim Genel Direktörlüğüne ait genelgede bulunan (2494 sayılı tamim) numarasının çıkarılması rica olunur.

543 sayılı Tebliğler Dergisinin 2529 sıra sayısında yayımlanan genelgenin başlığındaki (Eğitim Enstitüleri dahil) cümlesinin (Köy Enstitüleri dahil) şeklinde düzeltilmesi rica olunur.

BAKANLIK YAYINLARI

RUHBİLİM

İstanbul Üniversitesi Pedagoji Enstitüsü Doçentlerinden Doktor Refia Şemin'in Doktor Paul Guillaume'den dilimize çevirdiği "Ruhbilim" eseri Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanarak satışa çıkarılmıştır.

Ruhbilimin konu ve metodlarını; fizyolojik ve ruhbilimsel olayların, alışkanlıkları, irade, inanç, zekâ ve diğer ruhbilimsel hadiseleri inceliyen bu çok değerli büyük eser, Millî Eğitim Bakanlığı yayınevleriyle bütün kitapçılarda 470 kuruş fiyatla satılmaktadır.

Öğrenciler kadar öğretmenleri de ilgilendiren bu mühim eseri herkese tavsiye ederim.

RUY BLAS

Türk tercüme edebiyatına Cyrano de Bergerac gibi ölmeyen bir eser kazandıran Sabri Esat Siyavuşgil, bu defa, Victor Hugo'nun "Ruy Blas" nı da, yine munzam olarak dilimize çevirmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı tercüme bürosunca, değerlilik te'lif hakkıyla mükâfatlandırılan bu eser, Fransız klasiklerinin 155 incisi olarak, Millî Eğitim Bakanlığı yayınları arasında 130 kuruş fiyatla çıkarılmıştır.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARA FİMİZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55